Tillväxt- och regionplaneförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-01-18

TRN 2018-0157

Handläggare:
Rebecca Berlin

Tillväxt- och
regionplanenämnden

Utlysningsfokus Hållbarhets- och skärgårdssanslaget 2019

Ärendebeskrivning

Tillväxt- och regionplaneförvaltningen har på uppdrag av Tillväxt- och regionplanenämnden berett utlysningsfokus för Region Stockholms regionala hållbarhets- och skärgårdsanslag för 2019. Syftet med utlysningen är att stärka kopplingen mellan bidragsgivningen och nämndens uppdrag och att göra nämndens bidragsgivning mer strategisk.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande, 2019-01-18
Riktlinjer för det regionala hållbarhets och skärgårdsanslaget, TRN 2017–0038

Förslag till beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden föreslås besluta följande:

Utlysning om projektbidrag ur Region Stockholms regionala hållbarhets- och skärgårdsanslag ska för 2019 ha ett fokus på förbättrad tillgänglighet i Stockholms skärgård samt på utveckling av företagsklimat och matchning på arbetsmarknaden.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning
För att säkerställa en strategisk bidragsgivning och skapa bättre förutsättningar för att hållbarhets- och skärgårdsprojekt ska bidra till nämndes uppdrag föreslår förvaltningen ett utlysningsfokus för Region Stockholms regionala hållbarhets- och skärgårdsanslag för 2019.

Projekt som beviljas bidrag ur anslaget ska verka för genomförandet av den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUFS 2050.

Skärgårdsprojekt ska utöver att verka för genomförandet av RUFS 2050 även specifikt ha koppling till insatsområden i Landsbygds- och skärgårdsstrategin för Stockholmsregionen. Fyra insatsområden pekas ut i strategin varav ett är förbättrad tillgänglighet. Förvaltningen föreslår att projekt som bedöms vara av regionalt intresse som kan kopplas till insatsområdet ska vara särskilt prioriterade för bidragsgivning 2019.

Hållbarhetsprojekt ska verka för ökad, social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet. Utvecklingen av arbetsmarknaden pekas ut i RUFS 2050 som ett prioriterat område. Förvaltningen föreslår att projekt som bedöms vara av regionalt intresse med fokus på att utveckla företagsklimatet och förbättra matchningen på arbetsmarknaden ska vara särskilt prioriterade för bidragsgivning 2019.

Två beslutstillfällen om prioritering av projektbidrag över 300 000 kronor föreslås för nämnden; i maj respektive i oktober 2019.

Bakgrund
Det regionala hållbarhets- och skärgårdsanslaget är ett verktyg Region Stockholm kan använda för att uppnå mål och ambitioner i arbetet med att genomföra den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUFS 2050 och andra mer inriktade strategier som Landsbygds- och skärgårdsstrategin för Stockholmsregionen, som har RUFS 2050 som utgångspunkt och fungerar som en fördjupning för länets landsbygds- och skärgårdsfrågor.

Bidragen växlar upp insatserna i regionen på ett hållbart sätt och stärker genomförandet av nämndens prioriterade insatsområden. Att fokusera utlysningen för projektansökningar syftar till att göra bidragsgivningen mer strategisk. Sedan 2018 har nämnden utlyst prioriteringar för bidragsgivningen och beslutat om fasta ansökningstillfällen för att möjliggöra prioritering mellan ansökningar i nämnd.

Utgångspunkten för hållbar utveckling är att människan är i centrum, att ekologin sätter ramarna och att ekonomin är ett medel och en förutsättning för hållbar utveckling. Det här förtydligar att social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet är ömsesidigt beroende av varandra.

RUFS 2050 pekar på landsbygdens och skärgårdens specifika behov av gemensam planering och samverkan för bättre kommunikationer. Strategiska bytespunkter, så kallade replipunkter, för resor mellan kärnöar, kommuncentrum och Stockholms innerstad är utpekade. Bytespunkterna är viktiga länkar för person- och godstransporter till och från kärnöarna, som är större öar utan fast landförbindelse som bedöms ha förutsättningar och underlag för samhällsservice och infrastruktur, samt för att fungera som servicepunkter för omgivande öar, turism och friluftsliv.

Även i Landsbygds- och skärgårdsstrategin för Stockholmsregionen betonas att det är viktigt att genomföra satsningar för förbättrad tillgänglighet, såväl till utbudet i länets serviceorter och tätorter för boende och näringsidkare i skärgården som till skärgårdens utbud för alla som vill ta del av dess erbjudanden. Behovet av gemensam ansträngning för utveckling av länets replipunkter har särskilt betonats under arbetet med strategin.

RUFS 2050 lyfter behovet av insatser inom arbetsmarknadsområdet. En av de regionala prioriteringarna i utvecklingsplanen är *”att ta tillvara kompentensen och underlätta matchningen på arbetsmarknaden”*. I den nya majoritetskoalitionens politiska plattform lyfts även behovet av att arbeta för bättre företagsklimat och arbetsmarknad i Stockholmsregionen, med fokus på att främja innovationssystemet och att arbeta för regelförenkling.

Överväganden

Regional nytta
En levande skärgård är en förutsättning för att Sverige och hela Stockholmsregionen ska nå visionen i RUFS 2050 – att vara Europas mest attraktiva storstadsregion. Skärgården är en resurs för alla invånare i länet, för boende, företagare, besökare och för turister. Genom Landsbygds- och skärgårdsstrategin för Stockholmsregionen vill Region Stockholm främja en hållbar utveckling på landsbygden och i skärgården och stärka kopplingen mellan stad och land. I strategin identifieras många områden av vikt.

Genom föreslagen prioritering för nämndens bidragsgivning möjliggörs en stor regional nytta. Insatser för förbättrad tillgänglighet är en förutsättning

och grund för övrig utveckling i skärgården och ger direkt påverkan på fler områden. Exempelvis är utveckling av attraktiva och livskraftiga lokalsamhällen starkt beroende av en god tillgänglighet.

En väl fungerande arbetsmarknad med ett utvecklat företagsklimat är en förutsättning för att Sverige och hela Stockholmsregionen ska nå visionen i RUFS 2050 – att vara Europas mest attraktiva storstadsregion. Att skapa tillväxt och sysselsättning har också en tydlig koppling till Region Stockholms hållbarhetsperspektiv.

Arbetsmarknaden är avgörande för hållbar utveckling och åtgärder för ett bättre företagsklimat och för att tillvarata den kompetens som finns på arbetsmarknaden har stor påverkan på hur länet utvecklas.

Förvaltningen föreslår enligt motivering nedan utlysningsområdena tillgänglighet i skärgården och förbättrat företagsklimat.

Förbättrad tillgänglighet i Stockholms skärgård

Utlysningen syftar till att främja möjligheten att verka, bo och besöka skärgården i Stockholms län genom att prioritera förbättrad tillgänglighet och utveckling av länets strategiska bytespunkter. Behovet av gemensam ansträngning för förbättrad tillgänglighet till exempel genom gemensamma satsningar på utveckling av replipunkterna har lyfts både under arbetet med Landsbygds- och skärgårdsstrategin för Stockholmsregionen och inom ramen för arbetet med metoden Ö för Ö.

I syfte att Region Stockholm ska bidra till att stärka möjligheterna att genomföra satsningar för förbättrad tillgänglighet, som är ett utpekat område i Landsbygds- och skärgårdsstrategin för Stockholmsregionen, föreslår förvaltningen utlysningsområdet *Förbättrad tillgänglighet i Stockholms skärgård* för 2019-års skärgårdsbidrag.

Medfinansiering kan exempelvis sökas för verksamhet och projekt med fokus på:

- Samordning av relevanta aktörer för gemensam ansträngning för en regional skärgårdsutveckling med fokus på utveckling av länets replipunkter.
- Utveckling av attraktiva servicelösningar, exempelvis hållbara avfallslösningar och samordnade informationslösningar.
- Satsningar för ökad trygghet, exempelvis trygghetsskapande åtgärder som investeringar i belysning och trafiksäkerhet.

- Implementering och samordning av hållbara lösningar för transporter och logistik.

Utveckla företagsklimatet och förbättra matchningen på arbetsmarknaden för ökad tillväxt

Utlysningen syftar till att främja möjligheten för företag och individer att verka och utvecklas inom Stockholms län genom att prioritera insatser för ett gynnsamt företagsklimat och en bättre matchning på arbetsmarknaden.

I syfte att Region Stockholm ska bidra till att utveckla arbetsmarknaden för ökad tillväxt föreslår förvaltningen utlysningsområdet *Utveckla företagsklimatet och förbättra matchningen på arbetsmarknaden för ökad tillväxt* för 2019-års hållbarhetsbidrag.

Medfinansiering kan exempelvis sökas för verksamhet och projekt med fokus på:

- Samordning av relevanta aktörer för gemensam ansträngning för att utveckla förutsättningarna på arbetsmarknaden för ökad social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet.
- Satsningar för att förenkla regler och villkor för företag.
- Insatser för att förbättra möjligheten för nystartade och mindre företag.
- Kompetensutvecklingsinsatser för ökad företagsamhet, innovation och ett stärkt näringsliv.
- Insatser för att ta till vara kompetensen och underlätta matchningen på arbetsmarknaden.

För att möjliggöra prioritering mellan ansökningar i nämnd föreslås följande beslutstillfällen för det regionala hållbarhets- och skärgårdsanslaget år 2019:

- Beslutsdatum Tillväxt- och regionplanenämnden, 16 maj – sista ansökningsdag sökande, 15 mars.
- Beslutsdatum Tillväxt- och regionplanenämnden, 24 oktober – sista ansökningsdag sökande, 23 augusti.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet bedöms inte innebära några ekonomiska konsekvenser för Region Stockholm.

Miljökonsekvenser av beslutet

I enlighet med Region Stockholms miljöpolitiska program, Miljöprogram 2017–2021 har hänsyn till miljön beaktats och det bedöms att en särskild miljökonsekvensbedömning i detta ärende inte är relevant.

Hanna Wiik
Förvaltningschef

Rebecca Berlin
Regionplanerare

TRN 2017-0038

Riktlinjer

för det regionala hållbarhets- och skärgårdsanslaget

Antagen av Tillväxt- och regionplanenämnden vid sitt möte den 26 oktober 2017

Innehållsförteckning

Utgångspunkter för de regionala hållbarhets- och skärgårdsbidragen 3

Generella kriterier för bidrag 3

Kriterier för regionalt hållbarhetsbidrag..... 4

Kriterier för regionalt skärgårdsbidrag 5

Ekonomiska kriterier för bidrag.....5

Stödberättigade kostnader för projekt 5

Egen finansiering..... 6

Budget och ekonomisk redovisning i ansökan..... 6

Utbetalning av bidrag..... 6

Ansökan 7

Kommunikation, spridning och redovisning 7

Kommunikation..... 7

Spridning..... 7

Redovisning 8

Utlysning och beslut..... 8

Förvaltningens anvisningar..... 8

Utgångspunkter för det regionala hållbarhets- och skärgårdsanslaget

Genom Stockholms läns landstings regionala hållbarhets- och skärgårdssanslag kan landstinget lämna bidrag till projekt och andra aktiviteter som är av allmänt intresse och som bidrar till en hållbar utveckling i regionen samt värnar och utvecklar regionens skärgård.

Utgångspunkten för bidragsgivningen inom det regionala hållbarhets- och skärgårdsanslaget är landstingets *Mål och budget* samt landstingets roll och ambitioner med den regionala utvecklingsplaneringen för Stockholmsregionen i överensstämmelse med den gällande *regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUFS*.

Även landstingets mål och ambitioner i det nu gällande *Miljöprogram 2017–2021* samt roll och ambitioner i landstingets arbete med en *Landsbygds- och skärgårdsstrategi* och en *Regional klimatfärdplan* är utgångspunkter för bidragsgivningen inom detta anslag.

Bidragen ska fungera som en hävstång för gemensamma strategiska kraftsamlingar mellan landstinget och andra aktörer i regionen. Landstinget ska genom bidragen vara en aktiv part för att verka för genomförandet av RUFS och andra för anslaget relevanta planer och program.

Generella kriterier för bidrag

Bidragsgivning inom landstingets regionala hållbarhets- och skärgårdsanslag sker med beaktande av kommunallag (1991:900) 2 kap. om kommunerna och landstingens befogenheter. Bidrag kan därmed ges till kommuner, kommunala bolag, organisationer, stiftelser och ideella föreningar och i övrigt om sökanden tydligt visar att projektet inte syftar till att direkt stödja enskild näringsidkare eller enskild person. Bidrag kan även ges till projekt eller verksamhet som är av allmänt intresse för landstingets område (Stockholms län) och kan därför *inte* ges till projekt:

- av enbart lokal karaktär,
- som avser reguljär verksamhet som handhas av staten, landstinget, en kommun eller någon annan,
- som avser insatser som genomförts innan ansökan för bidrag har inkommit till förvaltningen.

Bidragsgivning inom landstingets regionala hållbarhets- och skärgårdsanslag sker med beaktandet av landstingets utgångspunkter för bidragsgivning. Bidrag kan beviljas till projekt och verksamhet som:

- har en tydlig regional nytta genom koppling
    - till vision, mål och ambitioner i den gällande regionala utvecklingsplanen RUFS eller
    - till andra för projektet eller verksamheten relevanta regionala planer, program eller liknande.
- främjar samverkan och förstärker befintliga eller nya samverkansformer mellan aktörer som är relevanta för utvecklingen av projektet eller verksamheten.
- bidrar till en hållbar utveckling på ett ekonomiskt, miljömässigt och socialt sätt, i linje med RUFS, regionala prioriteringar samt landstingets budget.

Kriterier för regionalt hållbarhetsbidrag

Bidrag kan beviljas till projekt och verksamhet inom Stockholmsregionen som avser driva en utvecklingsprocess som ligger i linjen med vision, mål och ambitioner i RUFS samt regionala prioriteringar. Projektet eller verksamheten ska:

1. ha hållbar utveckling (socialt, ekonomiskt och ekologiskt perspektiv) som huvudsaklig utgångspunkt för sin ansökan.

Och ska minst uppfylla något av följande kriterier:

1. Vara åtgärdsinriktat och stimulera samverkan mellan olika aktörer.
2. Vara kunskapshöjande eller metodutvecklande, t.ex. pilotprojekt.
3. Stimulera innovationer och/eller teknikutveckling.
4. Medfinansiering för projekt med finansiering från EU-fonder, EU-program eller annan offentlig finansiering.

Det är meriterande om bidrag söks till projekt som är i linje med landstingets roll och ambitioner i *de regionala strukturfonderna* (Socialfonden respektive regionala utvecklingsfonden).

Till exempel projekt eller verksamhet som:

- *Tar fram gemensamma åtgärdsprogram för minskad miljöpåverkan.*
- *Främjar lokal livsmedelshantering och näringslivsutveckling.*
- *Ökar kunskap om och tillgänglighet till naturupplevelser.*
- *Verkar för hälsoförbättrande åtgärder för regionens invånare.*
- *Verkar för inkludering av utrikesfödda i samhället.*
- *Verkar för ökad jämställdhet inom vissa områden*

Kriterier för regionalt skärgårdsbidrag

Bidrag ur landstingets regionala skärgårdsanslag kan beviljas till verksamhet och projekt som avser att värna eller utveckla kusten och skärgården i Stockholmsregionen och är förenliga med att utveckla och värna, natur- och kulturmiljö i linjen med vision, mål och ambitioner i RUFS samt den gällande strategin för landsbygds- och skärgårdsutveckling. Verksamhet eller projekt ska uppfylla något av följande kriterier:

1. Verksamhetsbidrag till föreningar och organisationer knutna till internationell samverkan samt till organisationer som företräder skärgården utifrån ett brett perspektiv, med dess olika intressen.
2. Bidrag till infrastrukturprojekt som syftar till att öka skärgårdens tillgänglighet.
3. Bidrag till projekt på öar utan bro, tunnel eller statlig färja som skapar förutsättningar för boende, verksamhet och rekreation.
4. Bidrag till medfinansiering för skärgårdsprojekt med finansiering från EU-fonder, EU-program eller annan offentlig finansiering.

Till exempel projekt eller verksamhet som:

- *Renovering eller uppförande av bryggor på öar för att möjliggöra reguljär trafik.*
- *Utvecklar replipunkter, angivna i RUFS eller av kommunerna angivna platser med motsvarande funktion.*
- *Skapar digitala lösningar för samhällsservice i skärgården*
- *Verkar för ökad besöksnäring i skärgården.*
- *Främjar kulturmiljön i skärgården.*
- *Medfinansierar projekt inom till exempel Central Balticprogrammet.*

Det är meriterande om bidrag söks till projekt som är i linje med landstingets roll och ambitioner i samverkansforum för skärgårdsutveckling som det *Nordiska skärgårdssamarbetet*, *Regionala skärgårdsrådet*, *Exekutivkommittén för skärgården*, projekt inom ramen för *Ö för Ö* eller *Skärgårdsstiftelsens* uppdrag.

Ekonomiska kriterier för bidrag

Stödberättigade kostnader för projekt

Inom ramen för landstingets bidragsgivning är projektkostnader bidragsberättigade om de:

- är skäliga och har uppkommit för att genomföra projektet,
- har uppkommit under den projektperiod fastställd i beslutet om bidrag,
- uppfyller de villkor som anges i beslutet om bidrag,
- kan styrkas av sökande genom fakturakopior, bokföringsunderlag eller andra handlingar som har bokförts i enlighet med god redovisningssed,
- är förenliga med EU-rättsliga och nationella bestämmelser.

Egen finansiering

Bidrag till projekt inom landstingets regionala hållbarhets- och skärgårdsbidrag kan beviljas till maximalt 50 % av projektets totala kostnader. Den som söker bidrag ska själv eller genom samverkansparter finansiera projektet med minst 50 % av projektets kostnader genom

1. *kontanta medel* som förs upp som intäkter i projektets budget,
2. *finansiering av projektkostnader* t.ex. arbetsplats-, rese-, mötes- och konferenskostnader.
3. *nedlagd tid i projekt* i form av lönekostnader för arbetade timmar inom projektet. Arbetade timmar av ideella insatser får tillgodoräknas med ett schablonbelopp på 330 kr./timme. Nedlagd tid i projekt får tillgodoräknas till högst 50% av den totala medfinansieringen.

För att sökande ska kunna tillgodoräkna kostnader (enligt punkt 2 och 3) som medfinansiering ska dessa ha uppkommit under projekttiden hos sökande eller samverkanspart och kunna styrkas i den ekonomiska redovisningen av projektet. Dessa kostnader ska enbart ha till syfte att uppnå projektets mål och vara nödvändiga för genomförandet av aktiviteterna i projektet.

Budget och ekonomisk redovisning i ansökan

Projektbudgeten som ligger till grund för ansökan till bidrag ska, där det är relevant för projektets kostnader, innehålla följande kostnadsslag:

- personalkostnader (lönekostnader samt ideellt arbete enligt schablonbelopp)
- konsulttjänster,
- möten, resor, och logi,
- material och utrustning,
- kommunikation och marknadsföring,
- kontors- och administrativa utgifter.

Utbetalning av bidrag

Rekvirering av bidrag sker enlig förvaltningens anvisningar. I de fall förvaltningen bedömer det skäligt kan bidrag eller delar av detta utbetalas som förskott vid projektstart. Kvarstående medel efter avslutat projekt kan rekvireras först efter att projektets slutredovisning har godkänts av förvaltningen.

Återbetalningsskyldighet kan uppstå om projekt inte har genomförts som planerat eller redovisas enligt förvaltningens anvisningar samt om kostnader inte kan styrkas. Om sökanden inte har slutredovisat beviljat projekt enligt tidplan, kan detta ligga till grund för avslag på framtida bidragsansökningar.

Ansökan

För att en ansökan om bidrag ska hanteras av förvaltningen ska ansökan, i överensstämmelse med kriterier för det regionala hållbarhets- och skärgårdsanslaget, innefatta:

- Projektnamn.
- Sammanfattning.
- Bakgrund, syfte och mål.
- Genomförandeplan/verksamhetsplan - tidplan med aktiviteter och insatser.
- Förväntade effekter och resultat.
- Projektets koppling till vision, mål och prioriteringar i RUFS.
- Projektets bidrag till en hållbar utveckling.
- Insatser för erfarenhets- och kunskapsutbyte/-spridning samt lärande.
- Implementering av resultat i ordinarie strukturer.
- Förankrad prioriteringsgrad av berörd kommun samt WÅAB (vid bryggprojekt).
- Projektbudget med redovisning av kostnader och intäkter/finansiering.
- Namnteckning av behörig firmatecknare.

Kommunikation, spridning och redovisning

Kommunikation

I det fall ett projekt eller verksamhet får bifall i sin ansökan om bidrag ska det i kommunikationen av projektet eller verksamhet alltid tydligt framgå att det genomförs med stöd av landstingets regionala hållbarhets- och skärgårdsbidrag.

Landstingets medfinansiering av projektet eller verksamhet ska därför tydligt framgå i officiella sammanhang, t.ex. genom hänvisning i text och förord i rapporter eller användning av landstingets logotyp på broschyrer och i digitala kanaler.

Spridning

Som en del av spridning av projektets resultat kan förvaltningen under projektets gång begära att projektet presenteras inför Tillväxt- och regionplanenämnden eller i annat relevant sammanhang.

Projektets resultat, slutsatser och erfarenheter ska spridas till relevanta aktörer och målgrupper. Slutredovisning av projekt i seminarieform kan med fördel samordnas med andra projekt som har liknande målgrupp.

Redovisning

Uppgifter lämnade i ansökan ligger till grund för förvaltningens bedömning av redovisningen. Slutredovisningen sker inom en månad efter avslutat projekt. Den ekonomiska redovisningen ska motsvara de kostnadsslag som budgeterats i ansökan och tydligt beskriva eventuella avvikelser. Förvaltningen har rätten att begära ytterligare redovisning i form av bokföringsunderlag som t.ex. kvitton, fakturor, deltagarlistor etc.

En digital sammanfattning av projektet och dess uppnådda resultat och effekter ska redovisas i samband med slutredovisning för att publiceras på www.sll.se, www.rufs.se eller andra relevanta kanaler. Den som har sökt bidrag ansvarar för att det digitala underlaget lämnas enligt förvaltningens anvisningar.

Utlysning och beslut

Landstinget kommer att lysa ut projektmedel inom det regionala hållbarhets- och skärgårdsanslaget vid ett tillfälle per kalenderår med två tillhörande ansökningsdatum för bidragsansökningar överstigande 300 000 kronor. Datum för utlysningen och eventuellt särskilt fokus på utlysningen fastställs av Tillväxt- och regionplanenämnden inför det kalenderår utlysningen gäller.

Ansökan av medel som understiger 300 000 kronor hanteras av förvaltningen på delegation löpande under ett kalenderår.

Utlysning och datum publiceras på www.sll.se.

Förvaltningens anvisningar

Dessa riktlinjer och kriterier för bidragen ur landstingets regionala hållbarhets- och skärgårdsanslaget förtydligas eller kompletteras med förvaltningens anvisningar som publiceras i samband med varje utlysning.